Beleids-begroting

2026 - 2029

Gemeente Hengelo

www.hengelo.nl

6.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. Met deze inkomsten kan de gemeente een deel van haar taken uitvoeren. De lokale lasten worden vooral door burgers maar ook door bedrijven bijeen gebracht. Vóór de invoering of wijziging van een lokale heffing stelt de gemeenteraad een verordening vast waarin de heffingen en de erbij behorende tarieven zijn opgenomen.

Gemeenten zijn beperkt in de soorten belastingen die ze mogen heffen. Alleen de heffingen en belastingen die in de Gemeentewet zijn genoemd, zijn toegestaan.

De lokale heffingen bestaan uit gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Gemeentelijke belastingen kunnen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding ongebonden is en heffingen waarvan de besteding gebonden is. Naast belastingen die gelden voor alle inwoners, zijn er rechten en leges voor individuele dienstverlening aan inwoners.

De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de ongebonden heffingen (algemene belastingen).
Ongebonden lokale heffingen, zoals de onroerende zaakbelastingen (OZB) en parkeerbelasting, rekenen we tot de algemene dekkingsmiddelen, omdat zij niet bepaald worden door lasten van specifieke gemeentelijke dienstverlening in een inhoudelijk begrotingsprogramma.

Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, zijn wèl onderdeel van een van de inhoudelijke begrotingsprogramma's. De bedoeling van de gebonden heffingen is dat ze voldoende opbrengen om de kosten te dekken van de gemeentelijke dienst waarvoor ze geheven worden. Op begrotingsbasis mag de heffing de gemeentelijke lasten niet overschrijden.

Rechten en retributies zijn vergoedingen voor diensten die de gemeente verzorgt voor een individuele aanvrager van een dienst. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in deze rechten en retributies. Bij leges geldt, dat de kostendekkendheid niet per dienst hoeft te gelden, maar per groep van gelijksoortige diensten. Het beleid is gericht op een rechtvaardige verdeling van kosten, waarvoor de aanvrager betaalt.

Volgens artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de paragraaf lokale heffingen tenminste te bevatten:

1. de geraamde inkomsten (6.1.1);
2. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen (6.1.2);
3. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de daarmee samenhangende geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd (6.1.3);
4. een aanduiding van de lokale lastendruk (6.1.4);
5. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid (6.1.5).

Deze paragraaf Lokale Heffingen beschrijft de diverse gemeentelijke heffingen en de gevolgen daarvan voor de inwoners van de gemeente Hengelo.

6.1.1 Geraamde inkomsten

Belasting- en premieopbrengst naar overheidslaag

Overheden leggen belastingen op aan inwoners. Onderstaande afbeelding geeft weer dat gemeenten 3,2% van de totale overheidsheffingen veroorzaken.

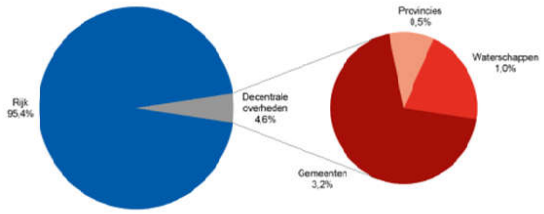

bron: Coelo 2025

De volgende heffingsbedragen zijn opgenomen in deze begroting.

Heffing	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Ongebonden heffingen	**32.832**	**33.626**	**33.706**	**35.093**
OZB eigenaren woning	13.900	13.928	14.458	15.329
OZB eigenaren niet-woning	9.649	10.067	9.891	10.430
OZB gebruikers niet-woning	6.356	6.679	6.479	6.787
Parkeerbelasting	1.819	1.848	1.902	1.978
Hondenbelasting	572	564	429	-
Precariobelasting	368	357	375	390
Toeristenbelasting	168	183	172	179
Gebonden heffingen	**27.444**	**27.491**	**28.034**	**29.938**
Rioolheffing	11.609	11.791	11.806	12.596
Afvalstoffenheffing	9.236	9.391	9.278	10.130
Leges omgevingsvergunning	2.245	2.614	2.425	2.522
Leges burgerzaken (incl. rijksleges)	2.391	1.911	2.441	2.538
Begraafrechten	618	607	631	651
Havengelden	451	457	461	479
Naheffingsaanslagen parkeren	300	240	280	269
Bedrijven investeringszone (BIZ)	186	187	271	282
Marktgelden	112	86	140	146
Rioolaansluitrecht	109	74	111	128
Leges APV	81	39	83	86
Leges vergunningen kabels en leidingen	63	60	64	66
Leges Kinderopvang	25	9	25	27
Leges vergunningen gehandicaptenparkeren	18	25	18	18
Totaal heffing	**60.276**	**61.117**	**61.740**	**65.031**

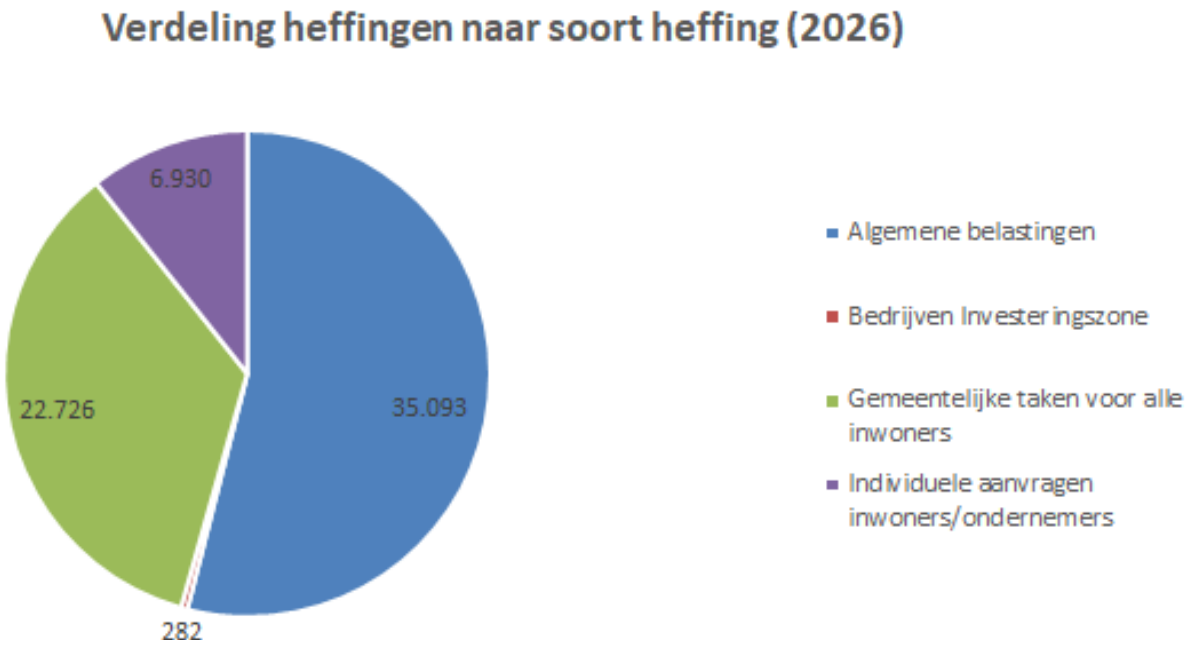

Toelichting: de waarde 282 betreft de Bedrijven Investerings Zone.

6.1.2 Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Beleidskaders

Het beleid voor de lokale heffingen is opgenomen in:

- landelijke wet- en regelgeving;
- de diverse belastingverordeningen en –regelingen.

Beleidsontwikkelingen

Heffingen en de financiële uitdagingen van gemeenten
Nu compensatie van het Rijk van de kortingen op het gemeentefonds niet meer waarschijnlijk is gaan we onderzoeken wat de mogelijkheden voor compensatie kunnen zijn. Het zonder meer verhogen van heffingen is daarbij niet het uitgangspunt. We onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de kostendekkendheid te verhogen. Dit onderzoek is vanwege andere prioriteiten vertraagd.
Een eerste analyse laat wel zien, dat de dekkingshiaten zitten in heffingen bij relatief kleine doelgroepen (zoals marktkooplieden en schippers). De belangen van die doelgroepen hebben in het verleden geleid tot beperkte heffing. De verwachting is dat we gaan constateren, dat deze belangen zwaar blijven wegen.

Maximering OZB
Het inmiddels demissionaire kabinet wilde de stijging van de gemeentelijke woonlasten (ozb) maximeren via afspraken met gemeentes. Er zou met gemeenten worden onderzocht of en hoe de stijging van de gemeentelijke woonlasten (ozb) gemaximeerd kan worden. Na de verkiezingen weten we pas of dit beleid opnieuw onderdeel wordt van de afspraken.

Verlaging aanmanings- en incassokosten
In het regeerakkoord is opgenomen dat er een recht komt op vergissen. Een enkele fout kan niet langer een inwoner diep in de problemen duwen. Aanmaningskosten- en incassokosten van de overheid gaan fors omlaag.

Waterzorgheffing
Wateroverlast en verdroging vragen steeds meer maatregelen in de publieke ruimte, waarvan iedereen profiteert. Denk aan het onderhoud van bermen en slootkanten om overtollig water af te voeren. En maatregelen die gemeenten

moeten nemen om wateroverlast en -schade te voorkomen. De rioolheffing is niet meer alleen voor gebruikers van percelen die aangesloten zijn op het buizenstelsel dat we riolering noemen. Daarom dekt de huidige inrichting van de modelverordening riolering niet meer de lading. Meer percelen kunnen in de heffing worden betrokken.
De VNG heeft hiervoor een nieuwe modelverordening Riool- en Waterzorgheffing opgesteld. Bij invoering is een zorgvuldige communicatie en belangenafweging naar nieuwe belastingplichtigen van belang. Bijvoorbeeld cultuurgronden en natuurterreinen dragen nu veelal nog niet bij in de kosten van de gemeentelijke watertaken. We gaan deze actualiteit inbedden in onze verordening.

Nieuw toegangsbeleid binnenstad
Vanaf 1 juli 2025 is de binnenstad voetgangersgebied. Fietsen (niet zijnde speed-pedelecs) zijn toegestaan. Van 7.00 uur tot 12.00 uur mogen voertuigen in- en uitrijden voor laden en lossen. Buiten deze venstertijd geldt een vergunningensysteem. Voor aanvragen om buiten de venstertijden toegang te mogen hebben tot de binnenstad wordt een tarief gevraagd. We kennen een structurele ontheffing en een incidentele ontheffing. Deze tarieven zijn gebaseerd op de aan de aanvrager toerekenbare kosten van toegangsbeheer van de binnenstad.

Wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb
Dit wetsvoorstel beoogt de Algemene wet bestuursrecht (Awb) aan te passen. Het doel van deze aanpassing is om de overheid te stimuleren besluiten voor burgers begrijpelijker te maken, zich bij de uitvoering van taken meer in de burger te verplaatsen en zich minder formeel op te stellen. Kortom, het beoogt een meer empathische en toegankelijke benadering van de burger in procedures van besluitvorming en rechtsbescherming. Twee onderdelen uit het wetsvoorstel springen er qua gevolgen uit nl.:

1. Volledige heroverweging bestreden besluit.
   In een (WOZ-)bezwaar moet de gemeente/het belastingkantoor niet alleen de aangedragen bezwaargronden beoordelen, maar altijd alle kenmerken en referenties zichtbaar heroverwegen.

2. Verplichte afdoenings-overleg bij ieder bezwaar.
   Daarbij moeten we altijd in overleg met belanghebbende en met mede-belanghebbenden, zoals mede-eigenaren en (ver)huurders over de afhandeling van het bezwaar. Ook als het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is.

De VNG staat achter het doel van het wetsvoorstel, maar vreest teveel regels en moeilijke uitvoerbaarheid. Ook ontstaan nieuwe perspectieven voor no-cure-no-paybureaus en ontstaat een mismatch met aanpalende bijzondere wetten.

Ontwikkeling tarieven
De tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffingen worden geraamd op basis van het uitgangspunt (nagenoeg) volledige kostendekking.
De voor 2026 geldende tarieven voor de overige belastingen en rechten stijgen met een inflatiecorrectie van 4%, uiteraard met uitzondering van die tarieven, die het Rijk heeft vastgesteld of gemaximeerd. De overige uitzonderingen worden toegelicht in het voorstel tot vaststelling van de Verordeningen 2026 (zaaknummer 3958741).

6.1.3 Overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen

De gemeentelijke belastingen en retributies die in 2026 in Hengelo worden geheven zijn:

Ongebonden belastingen	Gebonden belastingen
Onroerendezaakbelasting	Afvalstoffenheffing
Parkeerbelasting	Rioolheffing
Precariobelasting	Begraafrechten
Toeristenbelasting	Havengelden
	Bijdrage Bedrijven Investering Zone
	Marktgelden
	Rioolaansluitrecht
	Naheffingsaanslagen parkeren
	Overige leges

Ongebonden belastingen

Onroerende-zaakbelastingen
Artikel 220 van de Gemeentewet geeft aan dat een gemeente onroerendezaakbelasting (OZB) kan heffen. De OZB is een algemene belasting. Er is geen relatie tussen de heffing en bepaalde taken van de gemeente, en de opbrengst is onderdeel van de algemene middelen. De OZB is een tijdstipbelasting. Dit betekent dat de situatie op een bepaald tijdstip, de peildatum, bepalend is voor de belastingplicht. Veranderingen in de loop van het jaar, bijvoorbeeld de verkoop van een huis, leiden pas op de eerstvolgende peildatum tot een wijziging in de aanslag. Belastingplichtig zijn eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen. Iemand die zowel eigenaar als gebruiker is van een niet-woning, betaalt beide belastingdelen. Voorbeelden van niet-woningen zijn bedrijfspanden en buurtcentra.

De grondslag voor de berekening van de OZB in 2026 is de WOZ-waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2025. De WOZ-waarde wordt jaarlijks opnieuw bepaald. Het tarief van de OZB wordt uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. Er wordt een tarief voor eigenaren van woningen vastgesteld en tarieven voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De hoogte van het tarief leidt tot de opbrengst die in de begroting is vastgesteld. De werkwijze voor de tariefsbepaling is als volgt. Eerst wordt de beoogde opbrengst van de OZB voor woningen vastgesteld. Vervolgens wordt op basis van de totale WOZ-waarde van alle woningen het OZB-tarief berekend. Dan volgt eenzelfde berekening voor de niet-woningen. De ontwikkeling van het OZB-tarief is dus, naast de ontwikkeling van de OZB-opbrengst, afhankelijk van de prijzen van de onroerende zaken op de peildatum. Als dit prijspeil is gestegen leidt dit tot een lager OZB-tarief. Andersom leidt een daling van de waarde van vastgoed tot een hoger tarief.

Bij de begrote opbrengst OZB is voor 2026 een inflatiecorrectie toegepast van 4%. Het tarief stijgt met dit percentage. De tariefstijging kan iets meer zijn als gevolg van hogere direct met de heffing verbonden lasten van GBTwente. In het tarief is een bedrag van € 190.000 opgenomen als vergoeding van de extra proceskosten. De totale opbrengst kan ook stijgen door toename van het aantal belastbare woningen en niet-woningen in de gemeente, de zogenaamde areaaluitbreiding.

Parkeerbelastingen
Artikel 225 van de Gemeentewet geeft aan dat gemeenten parkeerbelastingen mogen heffen, om het parkeren en het verkeer in de stad goed te organiseren. Er zijn twee zogenaamde 'parkeerbelastingen' :

- de belasting voor een bepaalde parkeerplaats voor een bepaalde periode, waarvoor parkeerautomaten zijn geplaatst;
- de belasting voor een parkeervergunning.

Met behulp van parkeerbelastingen kunnen gemeenten op een juiste en financieel verantwoorde wijze het parkeerbeleid organiseren. De opbrengst van het parkeren komt in de algemene middelen.
Naast parkeerbelastingen kennen we de naheffingsaanslagen parkeerbelasting. Deze behoren tot de gebonden belastingen en worden daar toegelicht.

Precariobelasting
Artikel 228 van de Gemeentewet geeft aan dat precariobelasting kan worden opgelegd. Precariobelasting moet worden betaald door inwoners of bedrijven die voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond hebben. Voorbeelden zijn: terrassen op openbaar terrein, uithangborden boven openbaar terrein en bouwmaterialen die op openbaar terrein geplaatst zijn.

Toeristenbelasting
Artikel 224 van de Gemeentewet geeft aan dat gemeenten toeristenbelasting kunnen heffen voor overnachtingen door mensen die géén inwoner van de gemeente zijn. Het gaat hierbij vaak om toeristen of werknemers die in hotels en op campings verblijven. Het hotel of de camping moet de toeristenbelasting betalen. Het hotel of de camping mag de belasting in rekening brengen aan de overnachter. Het doel van toeristenbelasting is, dat mensen die gebruik maken van de voorzieningen in de stad, maar geen inwoner zijn, mee betalen aan de voorzieningen in de gemeente.

Afschaffing hondenbelasting
Op grond van artikel 226 van de Gemeentewet kan van de houder van een hond hondenbelasting worden geheven. Hengelo heeft dit tot en met 2025 gedaan. In 2024 is besloten tot een geleidelijke afschaffing in 4 jaren, 2025

t/m 2028. Nu wordt deze belasting in 2026 geheel afgeschaft. De afschaffing was opgenomen in de Zomernota 2025-2029, die door de gemeenteraad is aangenomen.

Gebonden belastingen

Mate van kostendekking van de gebonden belastingen
Per heffing wordt in onderstaande overzichten de mate van kostendekking weergegeven. De kostendekking volgens de begroting mag ten hoogste 100% bedragen. Deze dekking geldt per heffingssoort als het gaat om de collectieve diensten zoals afval en riolering. In de legesverordening worden zeer veel tarieven bepaald. Hier geldt dat kostendekkendheid niet per heffing, maar per hoofdstuk in de verordening bepaald mag worden. Een afzonderlijke heffing mag meer of minder kostendekkend zijn dan 100%, als dit gecompenseerd wordt met andere heffingen in de groep van soortelijke heffingen.
Overhead en compensabele BTW mogen worden toegerekend als lasten.

Afvalstoffenheffing
De wettelijke basis voor het heffen van afvalstoffenheffing is hoofdstuk 10 van de Wet Milieubeheer. Deze wet blijft voor het onderdeel afvalstoffen van kracht naast de Omgevingswet. Op basis van de wet heeft de gemeente de wettelijke taak om afvalstoffen van particuliere huishoudens in te zamelen. De inzameling en verwerking gebeurt in samenwerking met verbonden partijen. Zo is de inzameling opgedragen aan Twente Milieu, en de afvalverwerking aan Twence. De kosten van de inzameling en verwerking worden betaald uit de afvalstoffenheffing. De afvalbegroting is (nagenoeg) kostendekkend; er wordt geen winst beoogd.
De kosten bestaan vooral uit het daadwerkelijk inzamelen en verwerken van het huishoudelijke afval. Ook het scheiden van afval en het recyclen ervan valt hieronder. Tot de dekkingsmiddelen behoren ook elementen die in hun aard algemene dekkingsmiddelen kunnen zijn, maar die we wel aan afval toerekenen. Dit zijn b.v. een deel van het dividend van Twence en de baten die we ontvangen uit het invorderingsproces aanslagen lokale heffingen door GBTwente.

Huishoudens betalen jaarlijks een vast bedrag afvalstoffenheffing, ook als zij geen afval voor inzameling aanbieden. De heffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel waar de gemeente de inzamelverplichting nakomt. De gebruiker betaalt daarnaast variabele bedragen voor het daadwerkelijk aanbieden van afval. De tarieven zijn per afvalsoort en lediging bepaald. Het te betalen bedrag hangt af van de soort aangeboden afval en het aantal aanbiedingen.

Tarieven 2026
Voor een sluitende afvalbegroting is in 2026 € 10,1 miljoen aan opbrengsten afvalstoffenheffing noodzakelijk. Bruto heffen we € 10,2 miljoen, omdat we rekening houden met € 100.000 oninbare vorderingen. Het vaste tarief wordt verhoogd van € 197,28 in 2025 naar € 210,00 in 2026.

Dit betekent een stijging van het vaste tarief van € 12,72. Bij een gemiddeld huishouden met een aanbiedgedrag van 9 keer de groene container (140L), 23 aanbiedingen op de ondergrondse container en het vastrecht leidt dit tot een woonlast van (€ 10,80 + € 32,89 + € 210) € 253,69.

	Afvalstoffenheffing	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.3	Afval	10.886	225	1.558	12.669	10.130	3.039	13.169
6.3	Inkomensregelingen				-	-500		-500
	Totaal	**10.886**	**225**	**1.558**	**12.669**	**9.630**	**3.039**	**12.669**
	% Kostendekking							100,0%

Rioolheffing
De wettelijke basis voor het heffen van rioolheffing ligt in artikel 228a van de Gemeentewet. In de rioolheffing worden kosten doorgerekend die verbonden zijn aan het in stand houden van het gemeentelijk rioleringsstelsel, grondwater en waterlopen. De rioolheffing is een bestemmingsheffing (de bestemming is bekostiging van riool- en watertaken). Er staan geen individuele prestaties, maar prestaties van de gemeente voor alle inwoners tegenover. De kosten die hiervoor worden gemaakt, worden met de rioolheffing verhaald op de gebruikers van woningen en niet-woningen. De gemeente Hengelo hanteert één rioolheffing voor alle watertaken met een tarief tot 500m3 waterverbruik en een tarief boven de 500m3.

Inwoners betalen voor het lozen van water in het rioolsysteem. Alle kosten van instandhouding van het rioleringssysteem en de watertaken worden, na aftrek van overige baten, door de inwoners betaald.

Het Programma Water en Riolering 2023-2027 (PWR) is in oktober 2023 vastgesteld. De gekozen variant ging uit van een stijging van het tarief van de rioolheffingen voor 2025 en 2026 met 1% voor noodzakelijke intensivering van activiteiten in waterbeheer en riolering. Daarnaast wordt 4% inflatie doorgerekend, waardoor het tarief 2026 in totaal met 5% stijgt.

	Rioolheffing	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.2	Riolering	10.239	273	1.390	11.902	12.596	87	12.683
6.3	Inkomensregelingen				-	-781		-781
	Totaal	**10.239**	**273**	**1.390**	**11.902**	**11.815**	**87**	**11.902**
	% Kostendekking							100,0%

Begraafrechten

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een vergoeding geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen. De heffing wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven zoals die in de Verordening begraafrechten zijn opgenomen. De tarieven worden jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie.

	Begraafrechten	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1.051	71		1.122	651	6	657
6.3	Inkomensregelingen				-	-3		-3
	Totaal	**1.051**	**71**	**-**	**1.122**	**648**	**6**	**654**
	% Kostendekking							58,3%

Havengeld

Onder de naam havengeld wordt op grond van artikel 229 Gemeentewet een recht geheven. De gebruiker betaalt voor het gebruik van de haven en voor de diensten die daarmee worden verleend. In 2021 is de maatstaf voor heffing omgezet van laadvolume/m^3 waterverplaatsing naar aantallen containers en gewicht voor bulkgoederen. Vanaf het begin zijn er veel bezwaren geuit tegen deze wijziging. De gezamenlijke Twentse havens hebben in 2025 besloten weer terug te gaan naar laadvolume als maatstaf van heffing.

	Haven	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
2.4	Economische havens en waterwegen	768	225		993	479	254	733
	Totaal	**768**	**225**	**-**	**993**	**479**	**254**	**733**
	% Kostendekking							73,8%

Bijdrage Bedrijven Investering Zones (BIZ)

De Wet Bedrijven investeringszones geeft aan dat een bijdrage Bedrijven Investering Zones kan worden opgelegd. Met deze bijdrage kunnen bedrijven in een bepaald gebied binnen de gemeente worden verplicht om voor een periode van maximaal vijf jaar een financiële bijdrage te leveren. Deze bijdrage wordt gebruikt om investeringen te betalen op het gebied van bijvoorbeeld leefbaarheid, veiligheid, of ruimtelijke kwaliteit. Bij de uitvoering wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de Wet WOZ en de OZB. De doelgroep bestaat uit gebruikers van niet-woningen in het centrum van Hengelo. De huidige BIZ-periode is gestart in 2021 en loopt 5 jaren.

	Bi-zone	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
3.3	Bedrijven investerings zone	298			298	282		282
	Totaal	**298**	**-**	**-**	**298**	**282**	**-**	**282**
	% Kostendekking							94,6%

Marktgelden
Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet kan de gemeente een recht heffen voor het ter beschikking stellen van een standplaats op de markt. Belastingplichtig is degene aan wie de standplaats beschikbaar is gesteld.

	Markt	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	237	73	10	320	146	45	191
	Totaal	**237**	**73**	**10**	**320**	**146**	**45**	**191**
	% Kostendekking							59,7%

Naheffingsaanslagen parkeren
De Gemeentewet geeft in artikel 234, lid 3 en 4, richtlijnen omtrent het opleggen van een naheffingsaanslag. Hier kunnen zowel de parkeerbelasting voor één uur, als kosten in rekening gebracht worden. Daarmee heeft de naheffingsaanslag een belastingkenmerk en een gebonden heffingskenmerk, namelijk de vergoeding van gemaakte kosten. We nemen daarom de naheffingsaanslag op als gebonden heffing. Deze gemaakte kosten moeten op de naheffingsaanslag vermeld worden.

	Naheffingsaanslagen parkeren	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
1.2	Openbare orde en veiligheid	267	134		401			-
0.63	Parkeerheffingen	128			128	269	22	291
	Totaal	**395**	**134**	**-**	**529**	**269**	**22**	**291**
	% Kostendekking							55,0%

Rioolaansluitrecht
Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet kan de gemeente een rioolaansluitrecht heffen. Hiermee worden kosten doorberekend die verbonden zijn aan het maken van een verbinding tussen het hoofdriool en een nog niet aangesloten perceel. Omdat de aansluiting een individueel toerekenbare prestatie is, is deze uit de (collectieve) rioolheffing genomen en wordt deze apart opgelegd aan de eigenaar van het aan te sluiten pand.

	Rioolaansluitrecht	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.2	Riolering	105	6	17	128	128		128
	Totaal	**105**	**6**	**17**	**128**	**128**	**-**	**128**
	% Kostendekking							100,0%

Leges en rechten
De mogelijkheid tot het heffen van leges is geregeld in artikel 229, lid 1, b van de Gemeentewet. De gemeente levert op aanvraag van individuele inwoners verschillende diensten. Door het heffen van leges betaalt de burger die de dienst afneemt, voor deze diensten. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. De heffingsmaatstaf is steeds verschillend en wordt vermeld in de tarieventabel die hoort bij de legesverordening.

Kostendekkendheid
De leges zijn in de tarieventabel van de legesverordening ingedeeld in drie hoofdstukken:

- hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening;
- hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet;
- hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn.

Begin 2025 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kostendekkendheid van de leges in hoofdstuk 2. Uit het onderzoek is geconcludeerd dat de toerekening van de kosten correct gebeurt.

Op grond van artikel 229b van de Gemeentewet mag de Legesverordening als geheel maximaal kostendekkend zijn. Niet elk product zal afzonderlijk op kostendekkendheid worden beoordeeld, omdat dit onredelijk veel administratieve inspanning zou vergen. De kostendekkendheid wordt beoordeeld per samenhangende groep van diensten (een hoofdstuk in de verordening). Dit betekent dat, binnen één hoofdstuk, een laag tarief op de ene dienst mag worden

goedgemaakt door een hoog tarief op een andere dienst. Daarnaast kan bij de tariefstelling uitdrukking worden gegeven aan het profijtbeginsel: wie voordeel geniet, betaalt.

Voor een aantal tarieven binnen hoofdstuk 1 geldt dat deze door het Rijk zijn gemaximeerd: paspoorten, rijbewijzen, kansspelen en wet bescherming persoonsgegevens.

Leges		lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
	Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening							
0.2	Burgerzaken	1.296	1.135	11	2.442	2.538	-1.117	1.421
	Totaal	**1.296**	**1.135**	**11**	**2.442**	**2.538**	**-1.117**	**1.421**
	% Kostendekking							58,2%
	Hoofdstuk 2 Omgevingsvergunning							
8.3	Wonen en bouwen	1.914	1.302	26	3.242	2.522	36	2.558
	Totaal	**1.914**	**1.302**	**26**	**3.242**	**2.522**	**36**	**2.558**
	% Kostendekking							78,9%
	Hoofdstuk 3 Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn							
1.2	Openbare orde en veiligheid	706	594		1.300	86		86
	Totaal	**706**	**594**	**-**	**1.300**	**86**	**-**	**86**
	% Kostendekking							6,6%

6.1.4 Aanduiding van de lokale lastendruk

De lokale lastendruk omvat alle heffingen. We zijn in Nederland gewend om de lokale lastendruk te vergelijken door uit te gaan van de meest relevante heffingen: onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing. Het zijn belastingen en tarieven die ieder huishouden in een gemeente jaarlijks opgelegd krijgt.
Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Men vergelijkt daarin per gemeente de woonlasten van een woning met een voor die gemeente gemiddelde waarde.
De tariefsaanpassingen voor de OZB, afval- en rioolheffing leiden voor een gemiddeld gezin (met eigen woning) tot de volgende woonlastenontwikkeling:

Soort heffing	2022	2023	2024	2025	2026
OZB Eigenaar	305,25	319,90	348,36	355,68	369,91
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	222,06	236,84	236,52	237,98	253,69
Rioolheffing	252,84	257,88	267,96	276,72	290,52
Totaal woonlasten	**780,15**	**814,62**	**852,84**	**870,38**	**914,12**
Eigenaar	2,9%	4,4%	4,7%	2,1%	5,0%
Huurder	2,0%	4,2%	2,0%	2,0%	5,7%

In voorgaande tabel is de afvalstoffenheffing 2026 gebaseerd op de kosten van de meest voorkomende afvalcombinatie: vast tarief, restafval storten in de ondergrondse afvalcontainer en groen in een 140 liter minicontainer.
Dit cijferbeeld wijkt af van de tarieven die Coelo in de tabellen hierna hanteert. Coelo gaat voor diftar-gemeenten uit van kilo's afval per inwoner conform CBS. CBS rapporteert met 2 jaren vertraging.
In Nederland bedragen aandelen ozb-riool-afval in de woonlasten 39%-23%-38% (Coelo 2025, blz. 25). In Hengelo 41%-32%-27% (begroting 2026).

In onderstaande tabellen zijn de Coelo-cijfers 2025 opgenomen.
De gemeente met de laagste lasten krijgt rangorde 1, de hoogste lasten rangorde 14.

Woonlasten één- en meerpersoonshuishoudens met eigen woning

	Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
	eigenaar 2025	**rangorde**	**eigenaar 2025**	**rangorde**
Almelo	€ 1.022	9	€ 1.069	10
Borne	€ 1.034	11	€ 1.070	11
Dinkelland	€ 942	2	€ 972	2
Enschede	€ 1.033	10	€ 1.061	9
Haaksbergen	€ 1.125	14	€ 1.125	14
Hellendoorn	€ 1.006	7	€ 1.006	6
Hengelo	**€ 960**	**4**	**€ 996**	**5**
Hof van Twente	€ 1.067	13	€ 1.096	13
Losser	€ 1.052	12	€ 1.084	12
Oldenzaal	€ 975	6	€ 1.009	7
Rijssen-Holten	€ 705	1	€ 749	1
Tubbergen	€ 969	5	€ 992	4
Twenterand	€ 951	3	€ 990	3
Wierden	€ 1.010	8	€ 1.037	8
Overijssel	€ 945		€ 979	
Nederland	€ 964[1]		€ 1.053[2]	

1 bronvermelding COELO 2025 pp 98

2 bronvermelding COELO 2025 pp 101

Woonlasten één- en meerpersoonshuishoudens met huurwoning (riool- en afvalstoffenheffing)

	Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
	huurder 2025	**rangorde**	**huurder 2025**	**rangorde**
Almelo	€ 456	7	€ 503	7
Borne	€ 430	5	€ 466	5
Dinkelland	€ 477	8	€ 507	8
Enschede	€ 581	12	€ 609	12
Haaksbergen	€ 623	14	€ 623	14
Hellendoorn	€ 538	10	€ 538	9
Hengelo	**€ 510**	**9**	**€ 546**	**10**
Hof van Twente	€ 590	13	€ 619	13
Losser	€ 185	1	€ 216	1
Oldenzaal	€ 373	4	€ 407	4
Rijssen-Holten	€ 347	3	€ 391	3
Tubbergen	€ 275	2	€ 297	2
Twenterand	€ 446	6	€ 486	6
Wierden	€ 560	11	€ 588	11
Overijssel	€ 452		€ 485	
Nederland	€ 376[1]		€ 480[2]	

1 bronvermelding COELO 2025 pp 110

2 bronvermelding COELO 2025 pp 112

Elke gemeente heeft een andere opbouw van tarieven. De basisgegevens hiervoor zijn niet te herleiden in de openbare cijfers. Daarom kunnen we niet vergelijken op de onderdelen OZB, afval en riolering afzonderlijk.

6.1.5 Beschrijving kwijtscheldingsbeleid

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen. De regels zijn opgenomen in de Leidraad Invordering en zijn gebaseerd op normen voor inkomen en vermogen, die het ministerie van SZW 2 maal per jaar vaststelt. Inwoners die kwijtschelding aanvragen worden getoetst op de inkomensnorm en de vermogensnorm.

Gemeenten kunnen ruimhartiger kwijtschelden dan de Leidraad aangeeft. Gemeente Hengelo hanteert hiervoor volgende uitgangspunten:

- bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm (Leidraad 90%);
- Voor de OZB, onderhoudsrecht begraven, rioolheffing en voor het vast recht bij de afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima deze gemeentelijke woonlasten niet hoeven te betalen;
- voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend evenals voor rioolheffing bij een grondslag > 500m3;
- ondernemers zijn voor de privébelastingen gelijk gesteld met particulieren;
- kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit;
- bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

Voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in het kader van het minimabeleid wordt voor 2026 uitgegaan van een totaalbedrag van € 1.286.000 Dit bedrag is als volgt onder te verdelen naar de soorten heffing:

Kwijtschelding per heffing	**Begroot 2026**
Rioolheffing	781.000
Afvalinzameling	500.000
OZB	2.000
Begraafrechten	3.000
Totaal kwijtschelding	**1.286.000**